

ПРИЛОЖЕНИЕ НА МОДЕЛ PREEL ЗА РЕДИЗАЙН НА УЕББАЗИРАНИ КУРСОВЕ ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ НА УЧИТЕЛИ ПО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Фани Тодорова

СУ „Св. Климент Охридски“

Резюме. Настоящата статия е опит да се обхване цялостният процес на редизайн на курс за кариерно развитие на учителите по професионално образование и обучение на базата на модела PREEL (модел за дизайн на електронно обучение, разработен в Института по образование, Лондон). Проследяват се етапите на процеса на редизайн, базиран на модела PREEL.

Keywords: web-based courses, model PREEL, qualification of teachers, vocational education and training

Увод

Апробирането на модел PREEL е реализирано за първи път в България от Интегрален университетски център за електронно обучение към Софийския университет „Св. Климент Охридски“ по програма „Леонардо да Винчи“, проект № 202-1-RO1-LEO05-00709, „Трансфер на добри практики за подпомагане на електронните преподаватели“. Моделът на редизайн PREEL е насочен към трансфер на добри практики чрез присъствено и онлайн подпомагане на учителите в процеса на редизайн на собствените им курсове (Кременска, 2010). Основната цел на проекта е да подпомогне университетски преподаватели от България и Румъния да развият умения и компетенции за трансформиране на традиционни курсове в електронно-базирани (Пейчева-Форсайт, 2010). С настоящата статия споделям опит за практическото приложение на подобни курсове в реални условия на обучение и квалификация на настоящи и бъдещи учители в България.

Използването на потенциала на онлайн технологиите в професионалното образование и квалификацията на учителите в тази област съществува само в рамките на традиционното обучение, като го допълва в много ниска степен.

Създаване на електронен курс „методика на практическото обучение в професионалните училища по облекло“

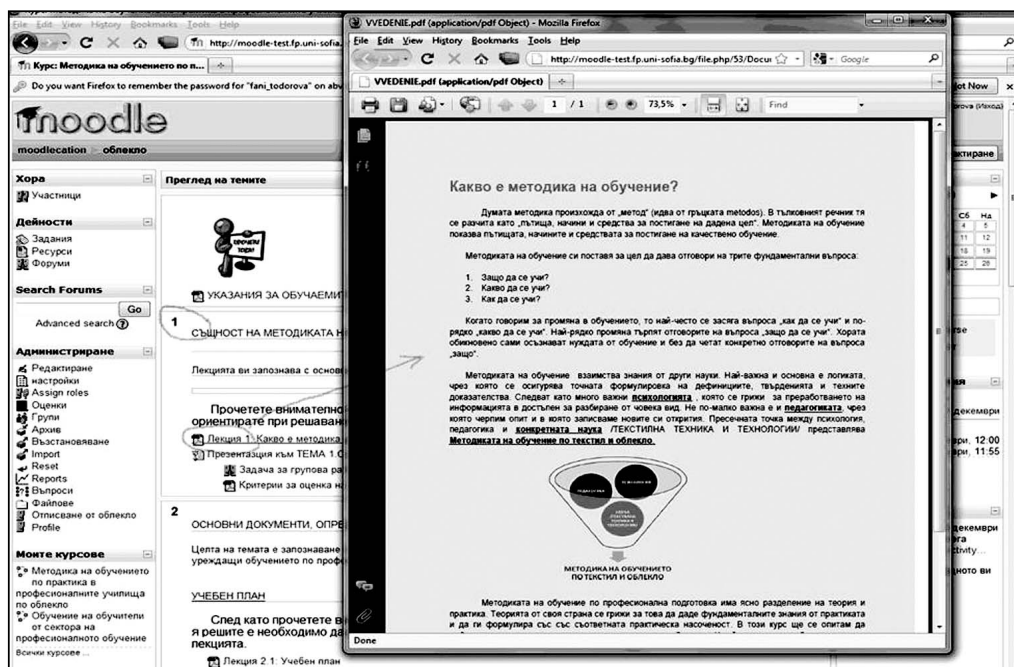
Обща характеристика на обучаемите: Този курс е предназначен за учители с малък педагогически стаж (до 4 години) и бъдещи учители по „Технология на облекло от текстил“ – учебна практика, с начална компютърна грамотност.

Дизайн на курса: Планирането на учебната програма на курса включва дефинирането на целите на обучение; как могат тези цели да бъдат измерени; какви знания, умения и компетенции трябва да бъдат развити; какви взаимодействия и стратегии ще бъдат приложени; структуриране на съдържанието и подпомагане на ученето; избор на онлайн среда и интегрирането в нея на интерактивното учебно съдържание, като се използват оптимално мултимедийните възможности на средата; определяне на критериите и начините за оценяване (Кременска, 2010).

Цел на курса: Да даде на учителите методически насоки и практически ориентири за провеждане на съвременен образователен процес по учебен предмет „Технология на облеклото“ – практика.

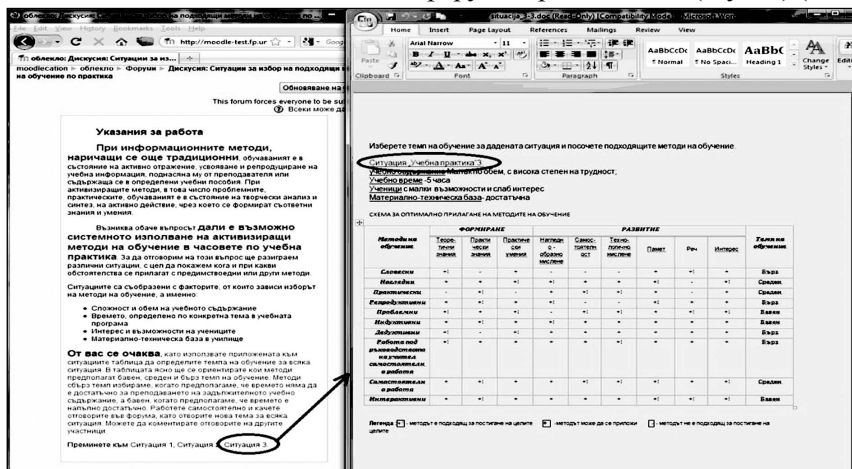
Дизайн на курса „Методика на практическото обучение в професионалните училища по облекло“: Електронният курс съдържа 7 теми и 2 директории. Всяка тема има следните компоненти: лекция и презентация към нея, ресурси към темата, задача (групова или индивидуална), дискусии във форум, критерии за оценка.

Дизайн на лекциите: Лекциите са кратки и с практическа насоченост. Съдържат информация в помощ на учителите за реализиране на образователните цели (Фигура 1). Ресурсите към темата представяват набор от документи и допълнителна помощна литература, която учителите е желателно да познават.

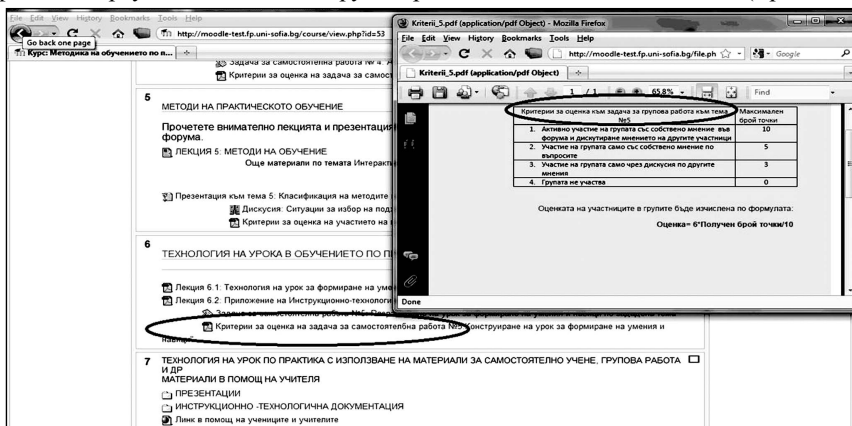
Фигура 1. Представяне на лекция в уеббазирана мултимодална среда – снимка на Лекция 1, в средата Moodle (Мудъл)

Дизайн на задача (заяние): Те са групови или индивидуални – за всяка задача има краен срок за качване на решението в Moodle (Мудъл). Някои задачи за групова работа изискват активно включване във форум в среда Moodle (Мудъл) (Фигура 2).

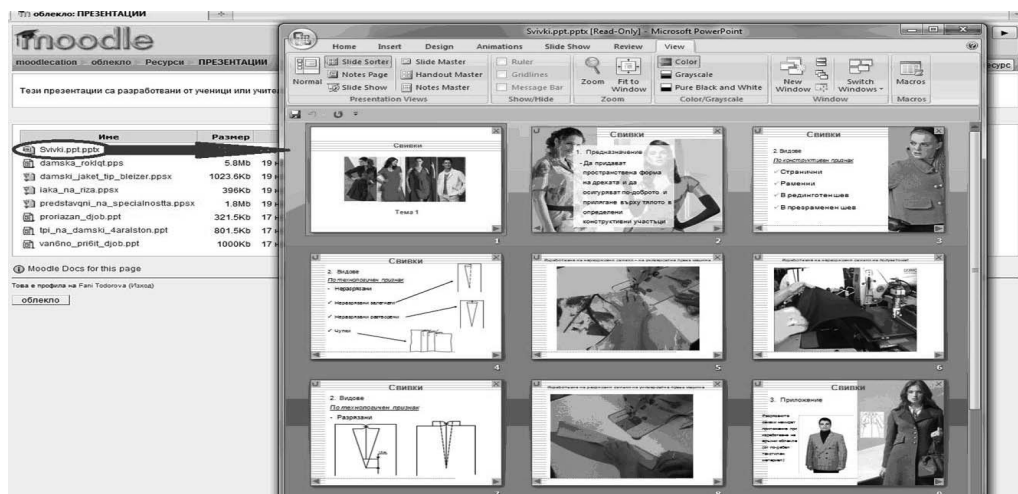
Фигура 2. Представяне на занятие в уеббазирана мултимодална среда – снимка на занятие, в средата Moodle (Мудъл)

Критерии за оценка: Обективното оценяване по предварително зададени критерии е доказано работеща практика, която може да се приложи от всеки учител. (Фигура 3). Оценяването на това дали са постигнати целите трябва да е ясно и да се осъществи своевременно чрез подходяща система от критерии и обратна връзка след прилагането им. Необходимо е също така да се даде възможност за самооценка на напредъка от страна на обучаемите: чрез интегриране на дискусии и рефлексии върху собствената и на другите работа в дизайна на дейностите (Кременска, 2010).

Фигура 3. Представяне на критерии за оценка в уеббазирана мултимодална среда – снимка , в средата Moodle (Мудъл)

Директории: Учебните материали в помощ на учебния процес, представени в директориите, са разработени от водещи учители от професионални гимназии по облекло и ученици от професия „Моделиер-технолог на облекло от текстил“ от градовете: София, Шумен, Гоце Делчев, Перник и Пловдив.

Фигура 4. Представяне на директория Презентации в помощ на учебния процес – снимка, в средата Moodle (Мудъл)

Апробиране

Резултатите от апробацията на курса за квалификация на учители по професионално образование и обучение доказаха, че използването на модела PREEL създава условия за обучение на учители на базата на обмяна на добър опит и идеи със своите колеги. Учителите имат възможност сами да ръководят обучението си, без откъсване от работа и в удобно за тях време. Разработените учебни материали в среда Мудъл (етикети, текстови файлове, уеб страници), учебни ситуации, задачи за индивидуална и групов работа. Могат да се ползват от учителите за подобряване организацията на практическото обучение. Моделът предоставя чудесна възможност за създаване на набор от материали в помощ на учебния процес. Самостоятелно и в сътрудничество, учителите имат възможност да обсъждат и решават проблеми, свързани с управлението на класната стая, желаят да работят в мрежи, в които да споделят своите добри практики, да задават въпроси и получават подкрепа. Осигуряването на достъп до учебни материали позволява приложението на нови подходи в обучението.

С цел подобряване дизайна на курса създадох две фокус-групи. *Първата фокус-група „Препоръки“* предложиха да се отдели повече време за дискусии (форум), да бъдат показани повече примери към някои теми, да има повече ресурси към темите или общо за курса. *Втората фокус-група „Какво ми хареса най-много“* оцениха положително материалите в помощ на учителя: филми, електронни учебници и уроци,

презентации и инструкционни карти (директории 1 и 2), както и темите за подобряване на работата в класната стая и на методологиите на преподаване.

По-широкото използване на електронното обучение в областта на професионалното образование в България на този етап зависи от повишаване информираността на обучаващите за предимствата на електронното обучение и обучение на учители за е-тутори. Предизвикателството в бъдеще определено е свързано с проектирането на електронното обучение в учебните програми по професионална подготовка и програмите за квалификация на учителите. Обучението на учители в среда Мудъл е чудесен начин за осъзнаване от учителите на възможностите на средата за обучение на ученици по определени професии. Между професионалните гимназии по облекло и между отделните преподаватели не съществуват работещи връзки на сътрудничество и взаимодействие в областта на обучението и преподаването.

ЛИТЕРАТУРА

Кременска, А. (2010). *Приложение на модели PREEL за дизайн на уеб базиран университетски курс по чужд език*. Списание на Софийския университет за електронно обучение, 3.

http://journal.e-center.uni-sofia.bg/f/downloads/2010/Broi%203/Kremenska_Br3.pdf

Пейчева-Форсайт, Р. (2010). *Моделът PREEL за трансформиране на университетския курс от традиционен в електронно базиран*. Списание на Софийския университет за електронно обучение, 3.

http://journal.e-center.uni-sofia.bg/f/downloads/2010/Broi%203/R.Peycheva-Forsyth_PREEL_Br3.pdf

Magdalena, J. (2007). From Pedagogoc Research to Embaddad e-learning PREEL, HEA E-learning Pathfinder Pilot Project, Leading education and social research, Institute of Education University of London (Доклад относно Европейското сътрудничество в професионалното образование и обучение за подкрепа на стратегията „Европа 2020“).

PREEL MODEL APPLICATION FOR RE-DESIGNING OF WEB-BASED COURSES FOR QUALIFICATION OF TEACHERS IN VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING

Abstract: This paper is attempting to present the whole process of re-designing web-based courses for raining of teachers vocational education on the grounds of PREEL model (developed in the Institute of Education, London). All the stages of the process of redesigning, based on the model, are followed out.

Assistant professor Fani Todorova

✉ Sofia Universiti “St. Kliment Ohridski” –

Department of Information and In – Servise Training Teacher

224, Tzar Boris III Blvd., Sofia, BULGARIA

e-mail: fani_todorova@abv.bg